

Litteratur om arbetsrätt

Anställningsskydd : kommentar till anställningsskyddslagen

Av: Lars Lunning

Bokförlag: Publica

En mycket utförligt skriven bok som passar mycket bra som uppslagsbok för den som behöver veta hur anställningsskyddslagen ofta tolkas. Många rättsfall finns återberättade. Särskilt intressanta är avsnitt om av vilka anledningar man kan bli uppsagd eller avskedad. Du kan också läsa om vad varningar och andra tillsägelser innebär, vem som skall bevisa att fel/misstag begåtts, vilka uppsägningstider som gäller för anställda mm.

Arbetsmiljörätt och rehabilitering

Av: Lars Zanderin och Mats Günzel

Bokförlag: LTs förlag

Har du blivit arbetsskadad på jobbet och vill du veta vilket rehabiliteringsansvar som din arbetsgivare har? Kan du som arbetsskadad kräva att bli omplacerad? Vilket ansvar har försäkringskassan för dig? Vilka är företagshälsovårdens uppgifter? Vilka följder kan en arbetsgivare drabbas av om han/hon inte följer arbetsmiljölagen? Denna typ av frågor besvaras i en mycket bra bok om arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljö och arbetsskador.

Sist i boken finns en redogörelse för hur man bedömer om en arbetstagare kan arbeta kvar hos en arbetsgivare efter det att han/hon skadats och av vilka anledningar man som arbetstagare kan få sin ersättning från socialförsäkringen indragen.

Arbetsrätt

Av: Mats Glavå

Bokförlag: Studentlitteratur AB

Denna bok utgör en mycket bra introduktion till arbetsrättens huvudområden. Boken, som används som litteratur på juristutbildningen i Göteborg, fungerar bra även för sådana läsare som inte har särskilt stora förkunskaper på det arbetsrättsliga området.

Arbetsrätt: Kollektiva spelregler. Medbestämmande. Begränsningar i antagnings- och uppsägningsrätten.

Av: Mats Glavå & Dennis Töllborg

Bokförlag: Studentlitteratur

Vanligtvis skildras arbetsrätten ur ett arbetsgivarperspektiv: man utgår då ifrån arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet och att anta och avskeda arbetstagare. Författarna till denna bok har försökt att betona motsatsen, nämligen de inskränkningar som finns i arbetsgivarens rättigheter. De koncentrerar sig istället på de hänsyn som man måste ta till arbetstagarnas krav och intressen. Boken, som (dessvärre) inte är så pass lättläst att den passar för nybörjaren på det arbetsrättsliga området,

innehåller bl.a. material om föreningsrätten, förhandlingsrätten, kollektivavtal, stridsåtgärder, arbetstagarernas fredsplikt, arbetsgivarens tolkningsföreträdare, facklig vetorätt och anställningsregler.

Arbetsrättens grunder

Av: Boel Flodén och Håkan Hydén

Bokförlag: Liber Ekonomi

Boken är en grundbok för den som vill lära känna grunderna i svensk arbetsrätt. Den första delen av boken behandlar kollektiva rättigheter som förenings- och förhandlingsrätt (dvs fackliga frågor). Bokens författare presenterar på ett relativt lättfattligt sätt fackföreningarnas rättigheter och möjligheter till förhandlingar och kollektivavtal med en arbetsgivare. I den andra delen av boken beskrivs kortfattat hur man ingår anställningsavtal, vad det innebär att vara anställd (löneskydd, arbetskyldighet och lydnadsplikt) och vad som händer om man sägs upp eller avskedas från sitt arbete.

Förutom en mycket bra sammanfattning av vad som gäller arbetsmiljörättsligt (dvs beskrivningar av vad skyddsombud, skyddskommittéer och arbetarskyddsverket sysslar med) finns det ett mycket bra kapitel om hur man löser tvister i arbetslivet (regler för hur förhandlingar går till, förfarandet i arbetsdomstolen, vad fackets tolkningsföreträdare innebär osv).

EU och arbetsrätten

Av: Birgitta Nyström

Bokförlag: Publica

Sverige är numera med i EU, vilket bl.a. medför att EU:s regler på det arbetsrättsliga området omfattar även Sverige. I boken ges en översikt över bl.a. EG-rättens källor, olika arbetsrättsliga modeller i Europa, de fyra friheterna (den fria rörligheten för varor, personer, kapital och tjänster), arbetstagarernas rätt till medinflytande, jämställdhet i arbetslivet och arbetsmiljöregler.

Boken är en bra översikt för den som vill ha en översikt över EG-rätten på det arbetsrättsliga planet.

Birgitta Nyström är docent i arbetsrätt vid Lunds universitet och har skrivit eller medverkat i flera böcker om EU:s arbetsrätt.

Facklig arbetsrätt

Av: Folke Schmidt (reviderad upplaga av Anders Victorin m.fl.)

Bokförlag: Juristförlaget

I denna bok kan du läsa om grunderna för den kollektiva, dvs den fackliga, arbetsrätten. Boken svarar bl.a. på frågor om hur rättegångar i arbetstvister går till, vilka uppgifter facket har, vad föreningsrätten egentligen innebär, vilka rättigheter fackligt anställda har, vad lagen om medbestämmande innebär, vilka regler som finns när fackföreningen vill sluta kollektivavtal med en arbetsgivare, arbetspartnernas fredsplikt (dvs skyldighet att

exempelvis inte strejka så länge kollektivavtal löper) och vilka regler som finns kring fackliga skadestånd.

Boken är inte bara lämplig för fackliga förtroendemen utan för alla som är intresserade av hur fackligt arbete bedrivs och vilka möjligheter man har att tillvarata sina intressen som fackligt ansluten.

Handbok i arbetsrätt

Av: Urban Renhammar och Peter Stare

Bokförlag: Norstedts Juridik AB

Boken är såväl utseende- som innehållsmässigt en riktig tegelsten på det arbetsrättsliga området. Här finns bl.a. lagtexter med förklarande kommentarer och sammanfattningar av rättsfall på området. Boken behandlar följande lagar:

- Lag om medbestämmande i arbetslivet
- Lag om anställningsskydd
- Lag om offentlig anställning
- Anställningsförordningen
- Lag om fullmaktsanställning
- Jämställdhetslag
- Lag om vissa anställningsfrämjande åtgärder
- Lag om facklig förtroendemens ställning på arbetsplatsen
- Lag om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning
- Lag om arbetsgivares kvittningsrätt
- Lag om semester
- Lag om rätt till ledighet för vissa föreningsuppdrag inom skolan mm
- Föräldraledighet, vård av närstående mm

Längst bak i boken finns förutom en avdelning med sammanfattade rättsfall olika blanketter (bl.a. anställningsavtal, besked om avskedande och kvittningsmedgivande).

Löntagarrätt

Av: Folke Schmidt (reviderad upplaga av Tore Sigeman m.fl.)

Bokförlag: Juristförlaget

Här kan du som känner till grunderna i arbetsrätten läsa om bl.a. diskriminering och likabehandling, kollektivavtal, arbetsmarknadspolitik, anställningsavtal, arbetsmiljö, arbetstid, semester och lön.

För den som inte är van att läsa böcker i arbetsrätt kan bokens språk ibland uppfattas komplicerat, men boken är mycket bra fördjupningsbok för den vetgirige.

Medbestämmandelagen med kommentar

Av: Erland Olausson och Dan Holke

Bokförlag: Prisma

Medbestämmandelagen innehåller de viktigaste reglerna när det gäller den kollektiva arbetsrätten i Sverige. Den reglerar bl.a. de fackliga organisationernas rätt till information och förhandling. Sådana regler finns också i lagen om styrelserepresentation, arbetsmiljölagen och i olika

kollektivavtal. För att ge en helhetsbild redogörs i boken också för dessa regler.

Boken är en lagkommentar, vilket innebär att författarna systematiskt och kommenterar medbestämmandelagens alla paragrafer. Den innehåller också flera praktiska register, varav ett över samtliga domar där Arbetsdomstolen haft att tolka medbestämmandelagen.

Boken lämpar sig troligen bäst som uppslagsbok. För den som ännu inte är särskilt väl insatt i arbetsrättens grunder rekommenderas först en introduktionsbok.

Författarna är chefsjurist på LO. Dan Holke är chefsjurist på LO-TCO Rättsskydd AB. Båda har genom sina arbeten mångårig erfarenhet från fackliga förhandlingar och rättsliga processer i allmänna domstolar och Arbetsdomstolen.

Nya förvaltningslagen

Av: Tryggve Hellners & Bo Malmqvist

Bokförlag: Norstedts juridik AB

Denna bok är inte renodlat arbetsrättslig, utan ger svar på frågor kring hur olika typer av förvaltningsmyndigheter (tex de allmänna försäkringskassorna) och andra kommunala organ (tex miljö- och hälsoskyddsnämnder och deras förvaltningar) skall sköta sin verksamhet.

Här kan du tex läsa om din rätt att få otydligheter utredda och frågor besvarade som myndigheten orsakat. Du kan också läsa om vilka krav man har rätt att ställa på handläggningen hos myndigheterna och om din rätt att få ...

- ... tolk (om du är hörsel- eller talskadad).
- ... anlita ett ombud eller biträde (om det känns bättre för dig att ha kontakt med myndigheten genom en sådan).
- ... lämna muntliga uppgifter per telefon (istället för att skicka in papper till myndigheten).
- ... ta del av uppgifter i ett ärende som angår dig.
- ... ett avslagsbeslut (dvs. ett beslut av myndigheten om att inte ge dig rätt) motiverat med skäl.
- ... information om hur man överklagar beslut.

Semester : lön, ledighet, ersättning

Av: Arne Lundin

Bokförlag: Tholin&Larsson

I denna grundläggande bok kan du läsa om reglerna för semester, semesterledighet och semesterersättning. Författaren tar bl.a. upp om man som arbetstagare måste ta ut "obetalda semesterdagar", skillnaden mellan "intjänande-" och "semesterår", vad som gäller för vikarier och korttidsanställda, om man har rätt att ta ut sin semester när man vill och hur semesterlönen beräknas.

Lundins bok utgör en utmärkt introduktionsbok i ämnet. I det kapitel där författaren går igenom hur semesterlönen beräknas finns flera exempel som gör det lätt att hänga med.

Skyddsombuds rätt : samverkan, ansvar och tillsyn

Av: Maria Stenberg

Bokförlag: Publica

När skall man utse skyddsombud? Vilka arbetsuppgifter, rättigheter och skyldigheter har man som ett sådant ombud? Kan skyddsombudet hjälpa till om man utsätts för kränkande särbehandling på jobbet? Detta är viktiga frågor för långt fler än bara skyddsombuden själva. Boken ger en mycket bra bild av exempelvis skyddsombudets skyldighet att anmäla arbetsskador till försäkringskassan, hans/hennes rättighet till ledighet, lön, utbildning för att kunna fullgöra sitt uppdrag. I boken finns de viktigaste lagparagraferna på området citerade och kommenterade.
